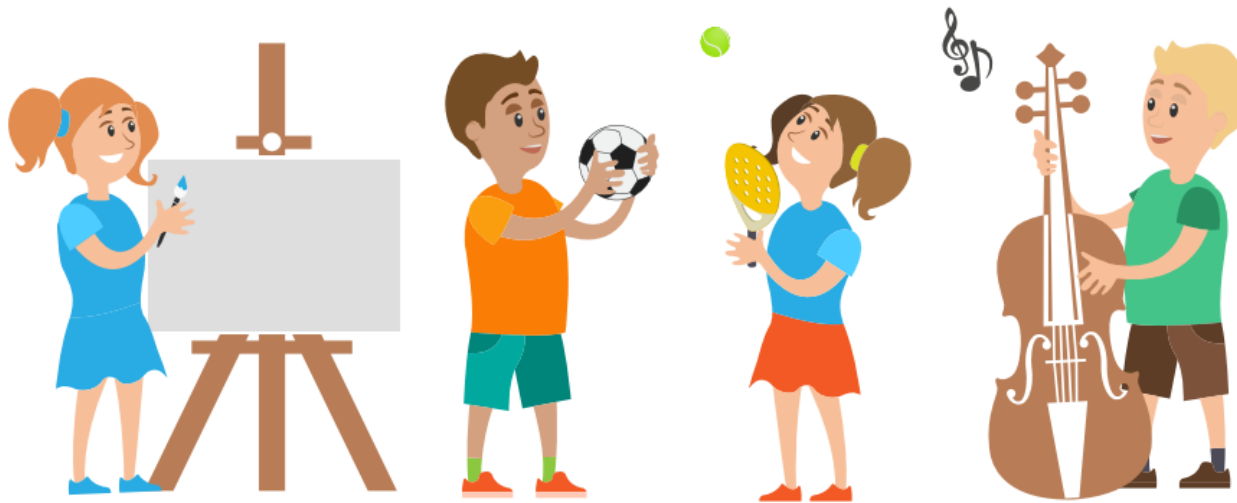

Sosial ulikhet i barn og unges deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter

Daniel Arnesen, forsker II
Institutt for samfunnsforskning

Bakgrunn

Fritidserklæringens målsetting
«om at alle barn, uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon, skal ha mulighet til å delta jevnlig i minst en organisert fritidsaktivitet»

Hvilke sosiale forskjeller finner vi unges deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter, og hvordan har forskjellene utviklet seg over tid?

Datagrunnlag

239 000 elever i *ungdomsskole* og *videregående skole* i perioden fra 2014 til 2019

Familiens *sosioøkonomiske status* målt ved bl.a.:

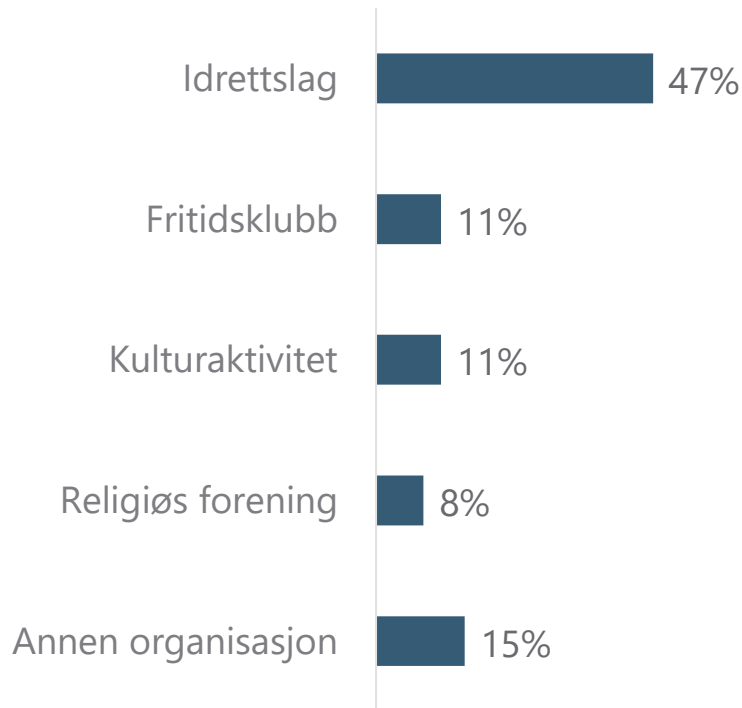
- Familiens velstandsnivå
- Foreldres utdanning
- Bøker i hjemmet

I tillegg data om bosted, og om deltakelse blant unge med minoritetsbakgrunn (kun VGS)

ungdata

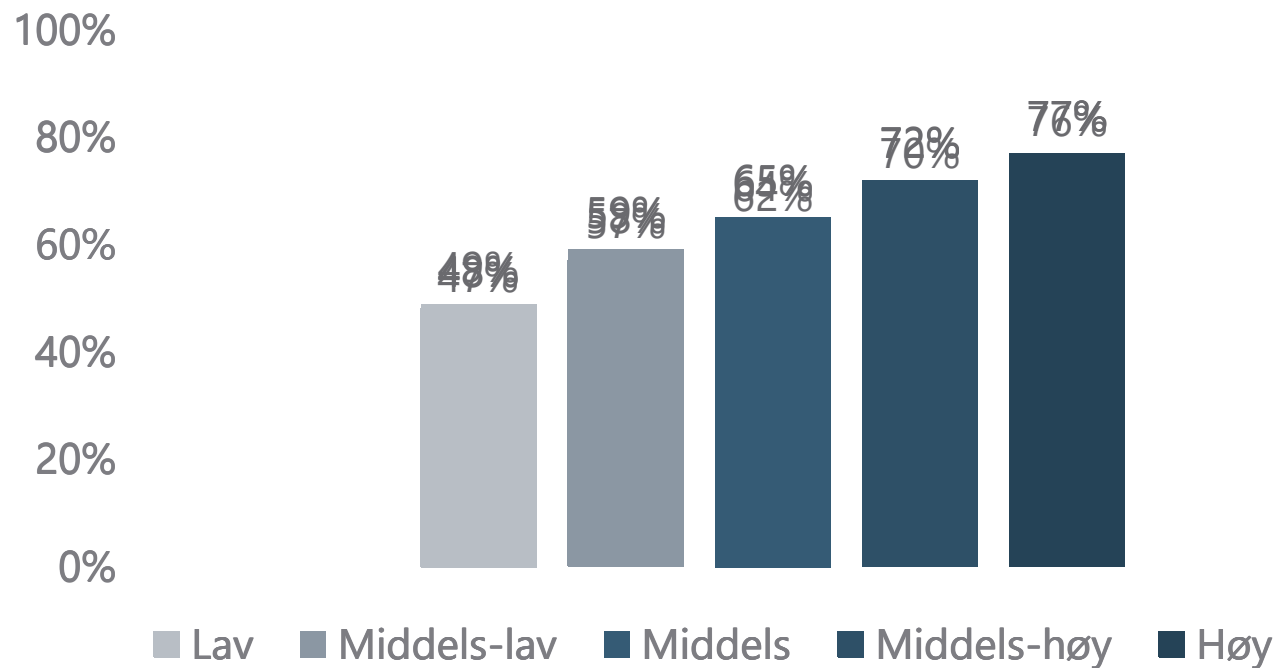
De fleste er innom fritidsaktiviteter, men ikke alle deltar like aktivt

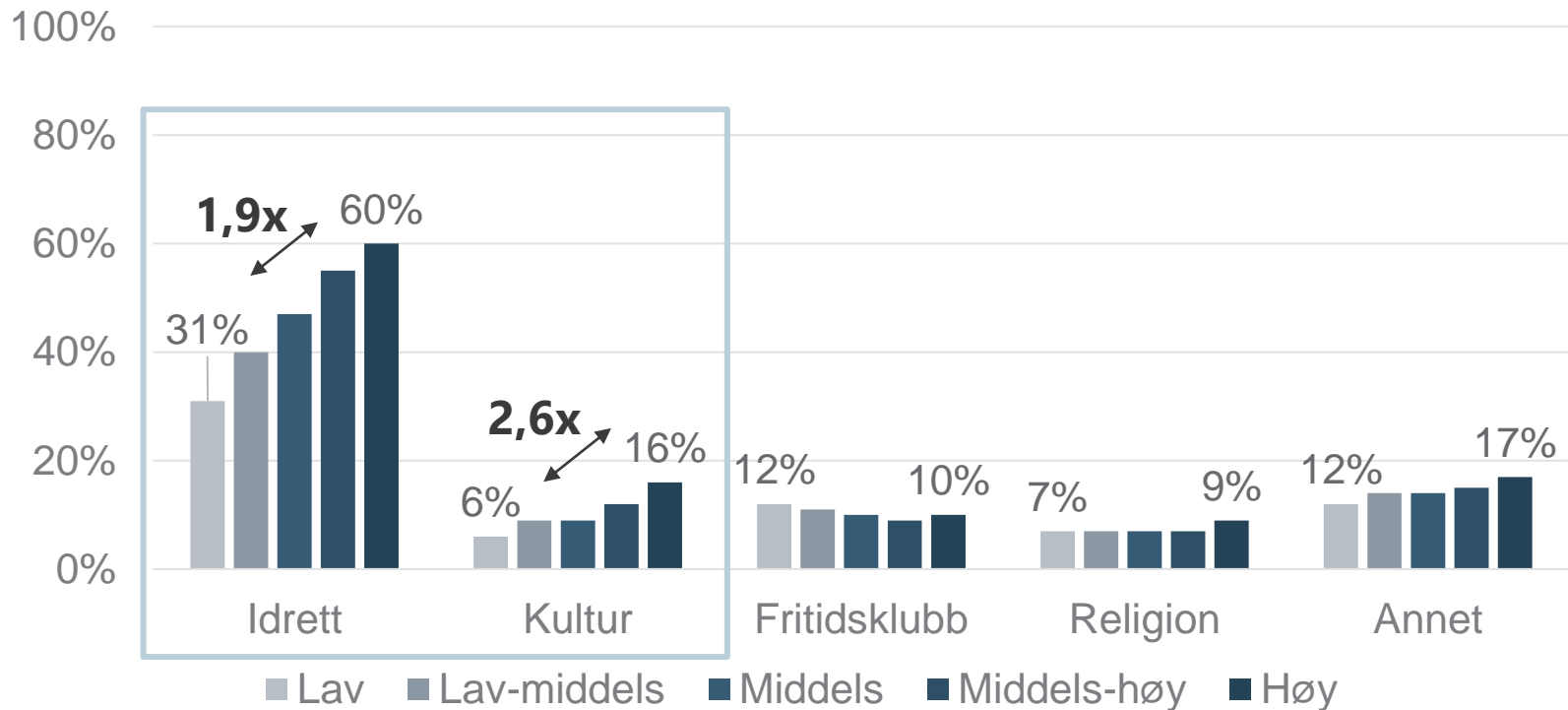
- 6 av 10 barn og unge deltar regelmessig i organiserte fritidsaktiviteter
- Idrett er den mest populære aktiviteten, og også det flest unge er deltar regelmessig i
- Deltakelsen i synker imidlertid utover i ungdomsårene, og først blant jentene
- Stabil deltakelsesnivå over tid

De mye ressurser deltar i større grad regelmessig enn de med lite

2015
2016
2017
2018

Den sosiale gradienten er tydeligst i deltakelse i idretts- og kulturaktiviteter

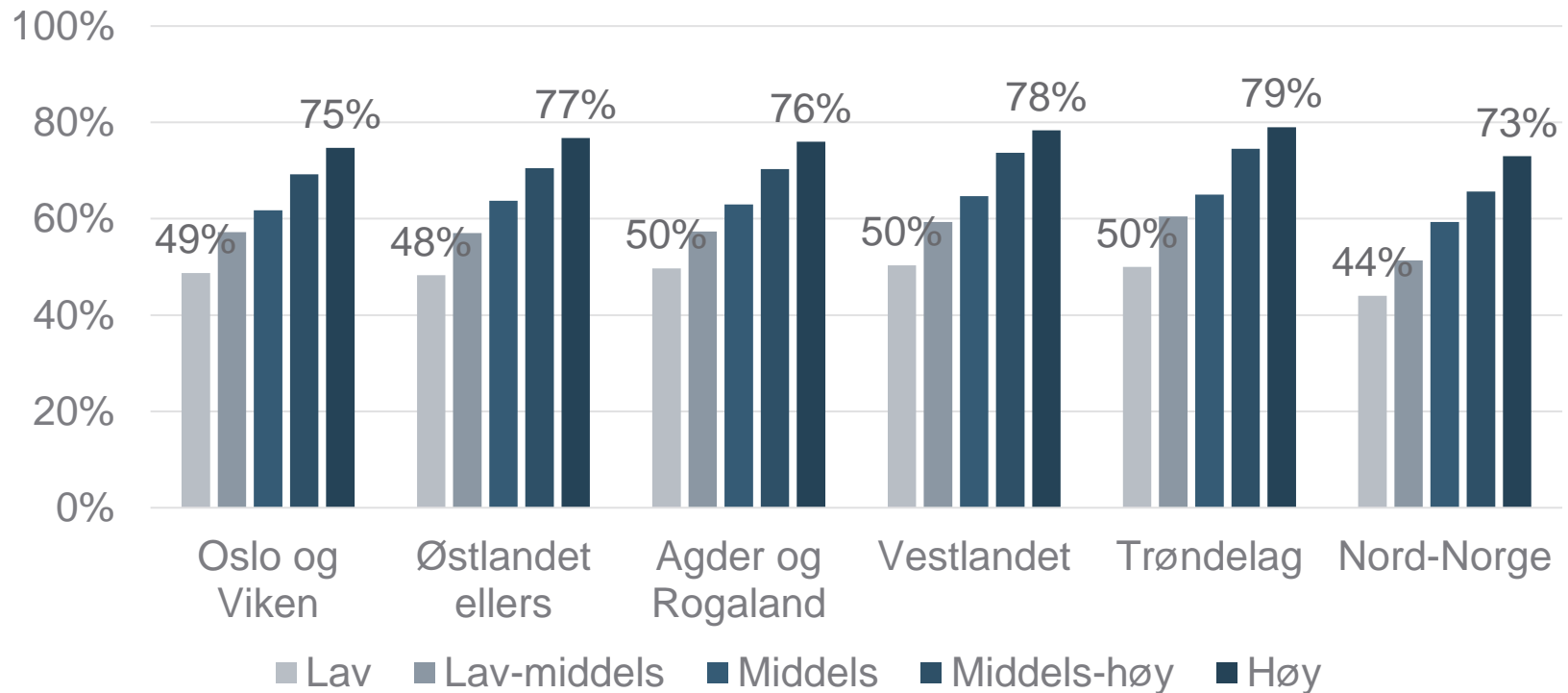

Familiens **økonomiske ressurser** betyr mest for deltakelse i idrett ...

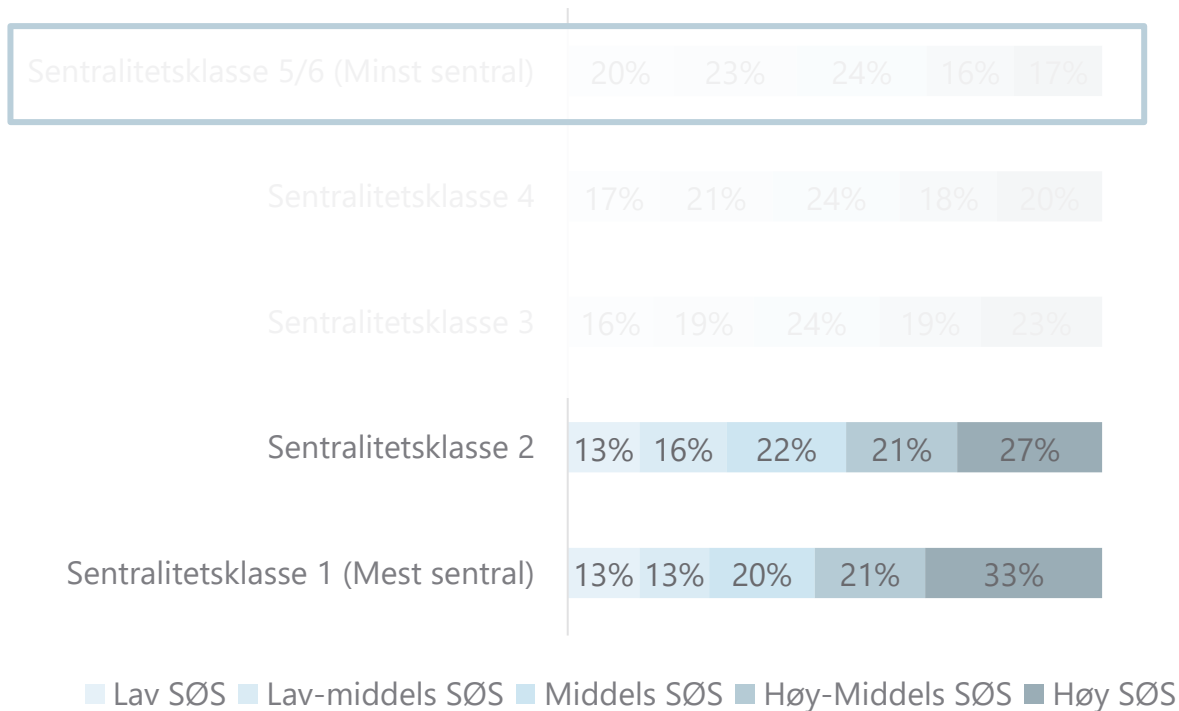

... mens **kulturelle ressurser** betyr mest for deltakelse i kulturliv

De sosiale forskjellene gjør seg også gjeldende på tvers av ulike landsdeler

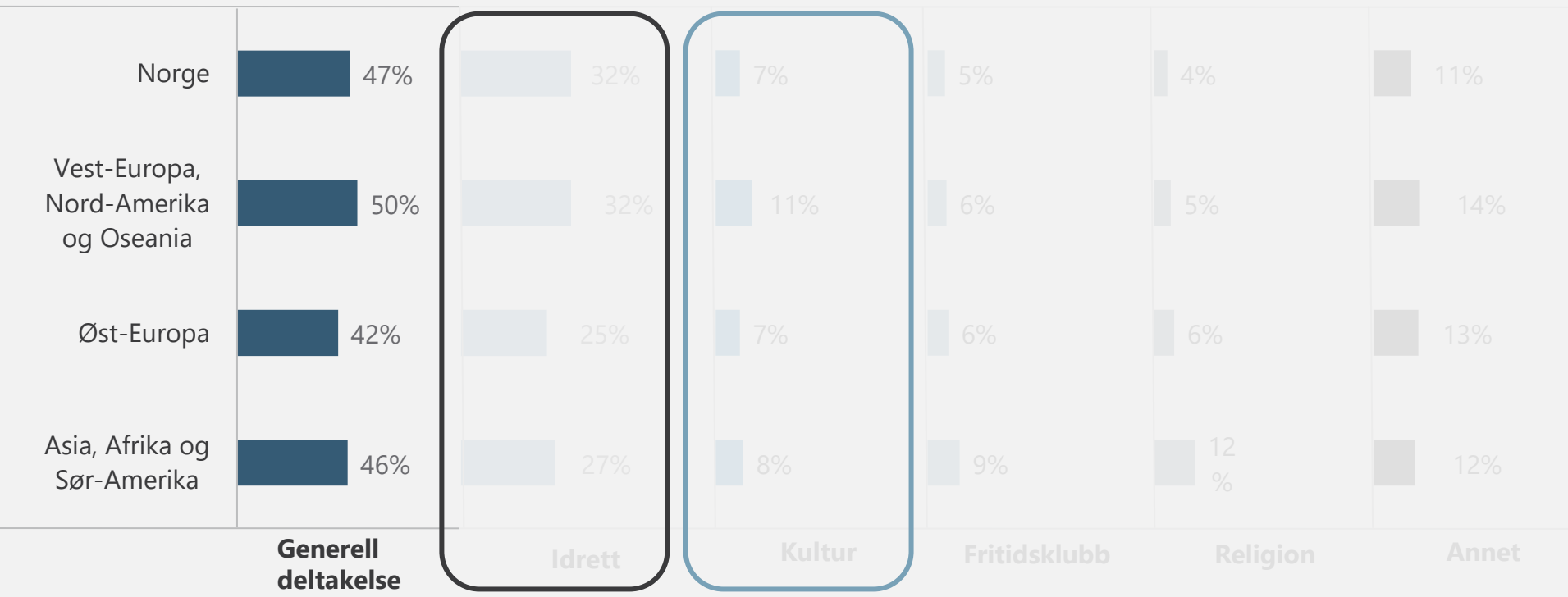

På bygda deltar de med lite ressurser deltar mer enn de med mye

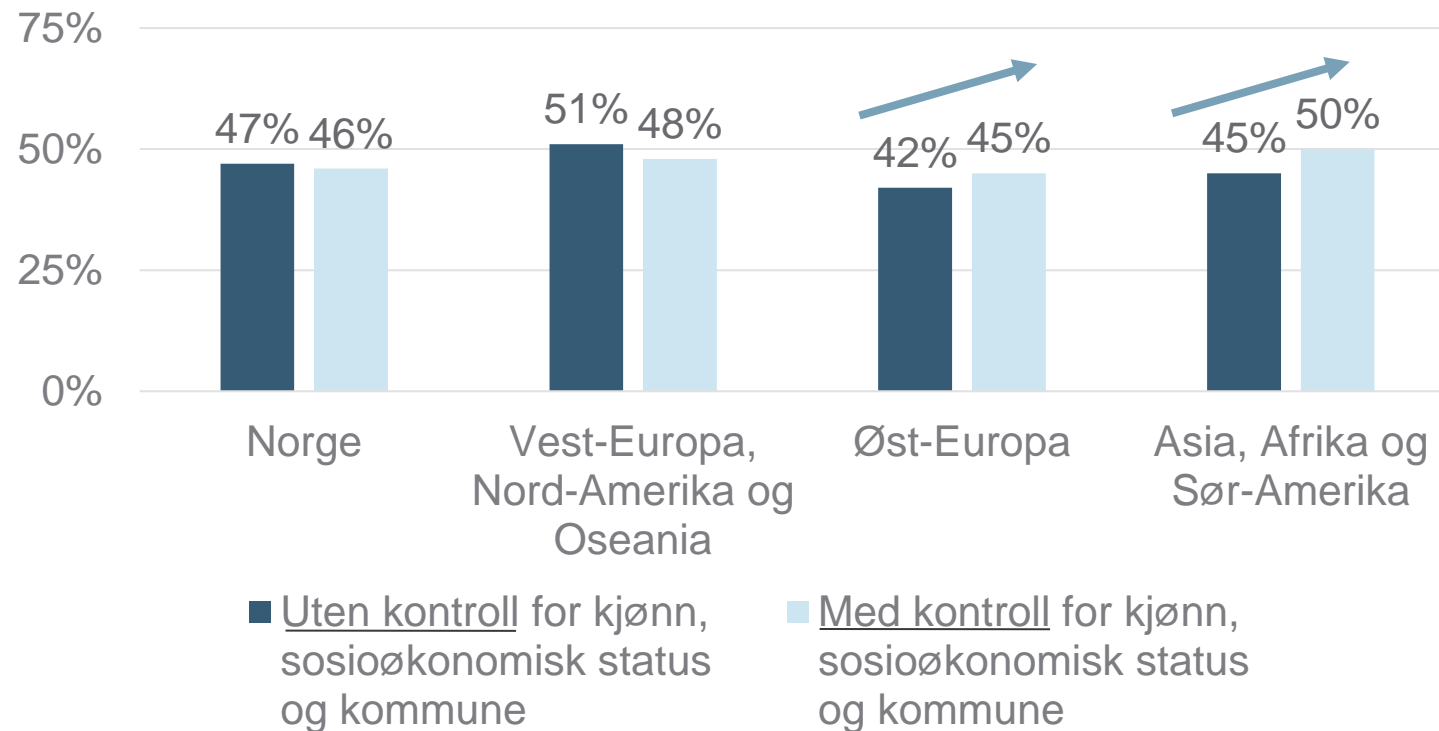

- Vi finner de samme sosiale forskjellene i deltakelse blant unge i (stor)bystrøk
- Mens på bygda er forskjellene mindre - og de med lite ressurser deltar faktisk mer enn de mye

Minoritetsunge deltar nær like mye som majoritetsunge, men noen variasjoner

Sosial bakgrunn har betydning også for deltakelsen til minoritetsungdom

Oppsummert

- Det er tydelig og vedvarende sosiale forskjeller i unges deltakelse i fritidsaktiviteter, spesielt idrett og kultur
- Mindre sosiale forskjeller på «landet» enn i sentrale bystrøk, men samlet sett samme mønster uavhengig av bosted
- Små forskjeller mellom minoritets- og majoritetsunge, men sosioøkonomisk status har betydning

FRITIDSERKLÆRINGEN

Fritidserklæringen bygger på FNs konvensjon om barnets rettigheter, herunder artikkel 31:

Partene anerkjenner barnets rett til hvile og fritid og til å delta i lek og fritidsaktiviteter som passer for barnets alder og til fritt å delta i kulturliv og kunstnerisk virksomhet.

Partene skal respektere og fremme barnets rett til fullt ut å delta i det kulturelle og kunstneriske liv og skal oppmuntre tilgangen til egnede og like muligheter for kulturelle, kunstneriske, rekreasjons- og fritidsaktiviteter.

For å realisere dette må alle barn, uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon, ha mulighet til å delta jevnlig i minst én organisert fritidsaktivitet sammen med andre.

Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor

Et samarbeid mellom NORCE Norwegian Research Centre og Institutt for samfunnsforskning

[Forsiden](#)

[Vi forsker på](#)

[Prosjekter](#)

[Publikasjoner](#)

[Aktuelt](#)

[Personer](#)

[Om senteret](#)

[Søk](#)

Vi forsker på

[Perspektiver på deltakelse](#)

[Endringer i frivillig sektor](#)

[Rammevilkår](#)

[Frivillighetens
samfunns effekter](#)

Siste rapporter

Frivillighet og koronakrisen.

Befolkningens frivillige innsats og frivillige organisasjoners rolle, aktiviteter og økonomi under koronakrisen i Norge

Daniel Arnesen og Karl Henrik Sivesind

[Se alle publikasjoner](#)